

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΤΡΙΤΗ 23 ΜΑΪΟΥ 2006

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. Ο Παπανούτσος, σε δοκίμιό του, υποστηρίζει ότι οι ξεχωριστοί πνευματικοί άνθρωποι έχουν αδιανόητη - για τα κοινά μέτρα - αντοχή στην επίπονη εργασία, ενώ φυγόπονοι και αδιάφοροι σπάνια απαντούν στο χώρο του πνεύματος. Αποδίδει, μάλιστα, στην ψυχή του δημιουργού, στην αγάπη για το έργο του και στην αταλάντευτη πίστη στον προορισμό του την υπέρμετρη αντοχή του.

Άλλωστε, η σταθερή «πνευματική του τοποθέτηση» τον συνδράμει να προσπερνά τον πόνο και την ασθένεια, ό,τι δηλαδή θα λύγιζε όποιον άλλον. Καταλήγει πως, με την ψυχική αντοχή του, δίνει ουσιαστική διάσταση στη ζωή και στα πράγματα.

B1. Είναι βέβαιο πως η ψυχή, πέρα και πάνω από κάθε σωματική δύναμη, συνδράμει τον καθένα μας στο να παραμένει ακμαίος, αλλά και στο να επιτυγχάνει κάθε τι καλό. Είναι η ψυχή, άλλωστε, που δε θα λυγίσει, όταν το σώμα θα πονά, ο κόπος θα πολλαπλασιάζεται. Η ανθρώπινη ιστορία είναι γεμάτη από όσους δε λύγισαν όχι γιατί υπήρξαν «γίγαντες» στο σώμα, αλλά στην ψυχή. Σήμερα, σε έναν

κόσμο μοναξιάς και ανταγωνισμού, μοιάζει, περισσότερο από ποτέ, απαραίτητο να στηριχτούμε σε αυτή.

B2. α. Ο κυρίαρχος τρόπος πειθούς, στην προκειμένη παράγραφο, είναι η επίκληση στη λογική. Συγκεκριμένα, ο Παπανούτσος, μέσα από επιχειρήματα και τεκμήρια, προσπαθεί να δικαιολογήσει την απίστευτη αντοχή του πνευματικού ανθρώπου, σε αντιδιαστολή μάλιστα με τον κοινό άνθρωπο.

β. Τα επιχειρήματά του σχετίζονται, κυρίως, με όλα εκείνα τα στοιχεία από τα οποία απορρέει η αντοχή του πνευματικού ανθρώπου: με την ψυχή του, την αγάπη για το έργο του, την πίστη στον προορισμό του, τη σταθερή πνευματική του τοποθέτηση.

Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί το εξής παραγωγικό επιχείρημα:

A' προκείμενη: Η σταθερή πνευματική τοποθέτηση δικαιώνει τον κόπο, δίνει νόημα στη ζωή κάθε ανθρώπου.

B' προκείμενη: Ο πνευματικός άνθρωπος χαρακτηρίζεται από σταθερή πνευματική τοποθέτηση.

Συμπέρασμα: Άρα, ο πνευματικός άνθρωπος βρίσκει δικαίωση στον κόπο του, κατακτά νόημα στη ζωή του.

Με τα τεκμήριά του, ενισχύει τα παραπάνω επιχειρήματα και, κυρίως, τη σύγκριση μεταξύ πνευματικού και καθημερινού ανθρώπου. Συγκεκριμένα, αναφέρει παραδείγματα - βιώματα της καθημερινότητας, όπως ασθένειες, γηρατειά,

απογοητεύσεις, πένθη, ατυχήματα, τα οποία λυγίζουν
οποιονδήποτε, αλλά όχι έναν πνευματικό άνθρωπο.

B3.

ακαταπόνητος : ακατάβλητους

(ακούραστους, άοκνους, ακάματους, αγόγγυστους)

ανεπάντεχο : απροσδόκητο, (απρόσμενο, απρόβλεπτο)

υπέρμετρη : υπερβολική, (άμετρη, απροσμέτρητη)

προσήλωση : προσανατολισμός, (προσοχή, επικέντρωση)

δαμάζει : τιθασεύει, (συγκρατεί, κατανικά, διαφεντεύει)

B4.

Σε αρκετά σημεία του κειμένου η γλώσσα χρησιμοποιείται
μεταφορικά – ποιητικά:

Π.χ

- «...ζει όρθιος με την ψυχή του.»
- «(...,αλλά και απέναντι στους κλυδωνισμούς της ζωής,...)»
- «(... και στον «ηθικό πόνο».) »
- «Ο πνευματικά τοποθετημένος δημιουργός δεν γκρεμίζεται...»
- «... και φτάνει στο τέρμα του βίου...»

Γ.

Το θέμα αφορά ομιλία μαθητή-εκπροσώπου του σχολείου του σε εκδήλωση του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου του, για παιδιά που προέρχονται από περιοχή της χώρας, πληγείσα από φυσική καταστροφή.

Ζητούμενα :

A.1 Γιατί απαιτείται ιδιαίτερη ψυχική δύναμη, προκειμένου τα παιδιά αυτά ν' αντιμετωπίσουν με αισιοδοξία το μέλλον.

α. Επιπτώσεις καταστροφής στο περιβάλλον (φυσικό και κοινωνικό).

β. Επιπτώσεις στο ίδιο το παιδί.

A.2. Πώς θα εξασφαλιστεί η ανακούφιση των παιδιών αυτών, συνολικά.

B. Πώς είναι δυνατό να συνδράμει η Πολιτεία.

Ενδεικτικό Σχεδιάγραμμα :

A.1.α

- Νεκροί ή αγνοούμενοι από τον συγγενικό ή τον ευρύτερο περίγυρο.
- Κατεστραμμένες, ακατοίκητες περιοχές.
- Εικόνα ερήμωσης, χάους, εγκατάλειψης.
- Απουσία ακόμη και των στοιχειωδών (πόσιμο νερό, τροφή, στέγη, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη).
- Ανάσχεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Προσχώματα στην επικοινωνία, στις συγκοινωνίες.

A.1.β

- Έντονο άγχος επιβίωσης.
- Ανασφάλεια, αβεβαιότητα για το μέλλον.
- Αίσθημα μοναξιάς, εσωστρέφεια.
- Αίσθημα μειονεξίας.
- Ψυχικό κόστος από απώλειες (ανθρώπινες και υλικές).
- Σωματικός πόνος, ψυχική εξάντληση από ενδεχόμενο τραυματισμό ή και ακρωτηριασμό.
- Εφιάλτες, δυσκολία ύπνου.
- Αίσθημα στασιμότητας ή και οπισθοδρόμησης.

A.2.α

- Συνδρομή οικογένειας (το δέσιμο μεταξύ των μελών της καθίσταται βαθύτερο από ποτέ).
- Ενίσχυση κοινωνικού περιγύρου (ηθική και υλική).
- Συμβολή ανθρωπιστικών οργανώσεων, εθελοντικών ομάδων.
- Παρουσία και συνδρομή επώνυμων, ανθρώπων του πνεύματος.
- Επίδειξη θέλησης και διάθεσης, εκ μέρους του παιδιού, για συνεργασία με όλους τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να ξεπεραστεί η κρίση.

B.

Η Πολιτεία είναι υποχρεωμένη να συνδράμει, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα:

- Παροχή εξειδικευμένων παιδοψυχολόγων, για προσφορά ηθικής στήριξης
- Εξασφάλιση παιδαγωγών, για αμεσότερη συνέχιση σπουδών.
- Διασφάλιση στέγασης για την οικογένεια, έστω στοιχειώδους και παροδικής. Μελλοντικά, εξασφάλιση μόνιμης και

- αξιοπρεπούς στέγης ή δανείου για την απόκτησή της.
- Οικονομική ενίσχυση της οικογένειας, για στοιχειώδεις αλλά και δευτερεύουσες ανάγκες.
 - Πλήρης και δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όλα τα μέλη της.
 - Απαλλαγή των γονέων από φορολόγηση.
 - Εξασφάλιση εργασίας σε άνεργους γονείς.

